

stod paa, men det forekommer mig ikke, at hans Udtalelser svare til det nye Standpunkt, som han har indtaget. Det var blot det, jeg vilde gøre opmærksom paa, at jeg troer, at det vil være det Rigtigste, at vi nu, ligesom ifjor skete med en anden Lov, der vedrørte de samme Forhold, tage et Lovforslag som dette, der gjør et Fremskridt, og ikke bortkaste det, fordi der er noget Mere, som vi ønske. Jeg skal her sige det Samme, som jeg sagde ifjor: Lader os nu først vedtage dette, og lader os da see, om vi ikke ad Aare kunne gjøre et tredie Skridt fremad. Det forekommer mig at være den meest praktiske Maade i Sager af den Art, at man, naar man ikke strax kan faae, hvad man ønsker, tager det, man kan faae. Nu kommer det jo an paa, hvorledes Regjeringen vil stille sig til disse Sager. Det veed jeg ikke. Derfor som Regjeringen var ligesaa meget imod Forslaget under Nr. 2 som imod Forslaget under Nr. 1, ja, saa stemmer jeg naturligviis for Forslaget under Nr. 1 som det, jeg synes bedst om, og hvis Regjeringen ikke billiger Forslaget under Nr. 1, stemmer jeg for Forslaget under Nr. 2, men jeg siger ikke som det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgkreds: Lader os holde os alene dertil, og kaste det Andet bort, thi dette er stridende mod, hvad han selv har tilraadet Thinget ved det subsidiaire Forslag.

Chr. Pedersen: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Det ærede Medlem har Ordet.

Chr. Pedersen: At det ærede Medlem ikke kunde forståe min Stilling, forbaunede mig endeel; thi det er jo en Kjendsgjerning, at hvis Forslaget under Nr. 1 forkastes, have vi alligevel en Forpagtningsslov, og saa er jeg villig til at gjøre den Forbedring, som muligt følger af sig selv, og derfor har jeg tiltraadt Forslaget under Nr. 2. Jeg synes ikke, at dette trænger til nogen Forklaring for det ærede Medlem, men jeg har

dog fundet mig beføiet til at gjøre denne Bemærkning, for om muligt at klare hans Opfattelse af Sagen.

Indenrigsministeren: Det kan naturligviis ikke Andet end være mig behageligt, at det ærede Udvalg har kunnet tiltræde de Motiver, hvorpaa jeg har bygget mit Lovforslag, men jeg skal aldeles usorbeholdent udtale, at jeg ikke forstaaer, hvorledes man paa disse Motiver kan komme til at gaae videre og navnlig saa vidt, som Udvalgets Fleertal og navnlig et Mindretal i samme vil gaae. Der er anført som Grunde dertil først denne, at Forpagtningen efter Forordningen af 1792 havde viist sig ikke at fremme det Formaal, for hvilket denne Lov var givet. Jeg vil nu sige, at, skjøndt jeg naturligviis erkjender, at det var Hensigten med Forpagtningstilladelsen at fremme Udflytning, saa var der dog ogsaa en anden forstandig Betragtning, der dengang laa for, og det var den, at, forinden Udflytning var foretagen, kunde disse Forpagtninger overhovedet slet ikke bruges. Saalænge Godset laa hen i Sjællig var det umuligt at bortforpagte saaledes, som her er Spørgsmaal om. Det var altsaa ikke alene det, der laa til Grund, at man vilde opmuntre eller opfordre Godseierne til at fremme Udflytning; men der kunde ogsaa godt være den forstandige Tanke derved, at der ikke længere forelaa den bindende Grund til at holde udelukkende paa Fæstevæsenet, som hidtil havde foreligget. Men selv om man vilde blive staaende ved den første Betragtning, siger jeg: Hvor i al Verden kan det godtgjøres, at dette skulde indeholde Grund til at ophæve et Forhold, som man maa erkjende har visse Fordele? Jeg for mit Vedkommende kan ikke indsee det, og navnlig fra et reent statsøconomist Synspunkt er jeg ikke istand til at see, at der er nogen Grund til at nægte Besiddere af Lehn, Stamhuse og Fideicommisser denne Ret, naar man vil tillade de almindelige Godseiere at gjøre det. Det Mindretal, der har stillet Forslaget under Nr. 1, har søgt at oprulle os et temmelig sørgeligt Billede, idet det nemlig fremførte som sin anden, og jeg tør for